

Kultur

Nyhedsredaktør: Finn Smed Sahlholdt – kultur@jp.dk

» Jeg har en enorm bagage af klassisk musik, som er parkeret mellem ørerne på mig, og den filtrerer jeg.

Poul Ruders, komponist

Læs flere
nyheder på kpn.dk

Musikken fra skurvognen

Interview: I en både lyd- og lystæt skurvogn ude på landet sidder Poul Ruders og komponerer klassisk musik.

ØJVIND KYRØ

kultur@jp.dk

Nogle synes, at hans musik lyder som to skraldevogne, der støder sammen, mens andre priser hans værker som det ypperste inden for moderne klassisk musik.

Uanset meningene om Poul Ruders' musikalske frembringelser står det fast, at han er den nulevende danske komponist, der er mest spillet i verden, og at de bedste symfoniorkestre står i kø for at bestille nye værker hos ham.

En del har allerede fået, hvad de bad om: Berlinerfilharmonikerne, BBC's symfoniorkestre, The New York Philharmonic og Det Kongelige Teater i København, som opførte operaen "Dancer In The Dark".

I den røde skurvogn

Musikken kommer til verden i en lille, rødlig skurvogn, der står ved siden af et gammelt husmandssted otte km nordvest for Næstved omgivet af marker. Skurvognen er både lyd- og lystæt, og på blot fire kvadratmeter sidder Poul Ruders på en stol og skriver partiturerne i hånden. Ikke noget med computere her. Kun blyant og nodepapir.

Den eneste mekanik, som han bruger, er et batteridrevet roterende viskelæder. Bag ham er en køje til en lur og en reol med faglitteratur.

Men hvor kommer musikken fra i denne lydtætte skurvogn?

På fire kvadratmeter sidder Poul Ruders på en stol og skriver partiturerne i hånden. Fotos: Mik Eskestad

»Fra den musik, der bliver spillet nu om dage og 400 år tilbage. Jeg har en enorm bagage af klassisk musik, som er parkeret mellem ørerne på mig, og den filtrerer jeg og tvinger mig selv til kun at bruge det aller mest nødvendige.

Der er musik nok her i verden, og det, jeg skriver, skulle gerne være nødvendigt både for mig selv, men sandelig også for publikum.

Jeg kan ikke komme i tanke om noget, jeg har komponeret, som var inspireret af en ikke-musikalsk lyd. Jeg bor midt i denne dejlige natur ved Susåen og elsker at høre fuglene synge og opleve

fasanerne springe op med deres spraglede lyd, men i modsætning til den franske komponist Olivier Messiaen, som var direkte inspireret af eksotiske fugles sang, betyder det ikke noget for min musik.«

Skidt med anmeldere

»Jeg er klassicist; jeg er den klassiske musiks forlængede arm, som destillerer mine værker ud af den vældige ur-suppe af musik, som jeg kan høre inde i hovedet. Jeg er en bundløs septiktank af materiale, der blot skal fiskes op og kaldes til orden.

Jeg ved præcis, hvor jeg skal hen med mine ting. Jeg vil derhen, hvor det materia-

le, de lyde, de toner, jeg sidder med, ikke kan være anderledes, fordi jeg har besluttet mig til det.

Også inden for musikken tror jeg på tredelingen af magten: Den lovgivende er komponisten, den udøvende er musikerne, og den dømmende er publikum – ikke anmelderne, fuck dem.«

Hvis du blev døv, ville du så kunne fortsætte med at komponere, fordi du har hele den klassiske musik inde i hovedet?

»Ja, min musik ville ikke blive anderledes, fordi jeg hører det, jeg ser. Jeg bruger ikke mit lille keyboard ret meget, når jeg komponerer. Når jeg

har skrevet en akkord på nodepapiret, kan jeg høre den inde i hovedet, fordi jeg kan se den. Jeg har lært at høre med øjnene.

Det er ikke ualmindeligt, når komponister møder hinanden, at den ene spørger den anden, om han må se hans nye værk, hvis det ikke er opført endnu. Så kommer partituret frem, og så kan vi ved at sidde og se på noderne høre inde i hovedet, hvordan det vil lyde. De gamle, store komponister brugte ikke klaver.

Mozart stod op ved en skrivepult og komponerede, og Bach kaldte med foragt folk, der sad ved cembaloet for

»fingerkomponister«. Man skulle kunne faget, teknikken, så godt, at klaveret var unødvendigt. Derfor blev de to store barokkomponister Bach og Händel kun sat skakmat, da de mistede synet. Det samme ville ske for mig, hvis jeg blev blind.«

Hører som en hund

Poul Ruders høreapparat er så følsomt, at han hører mere end de fleste andre. Det er tit en plage, og derfor er skuret lydtæt.

»Jeg hører som en hund, og jeg holder med den gamle rumænske mesterdirigent Celibidache, som sagde, at »musik er en luder – for musik kan bruges til alt, er villig og våd.«

Musik er en pest. Man kan ikke lukke ørerne, og der er musik overalt. Hvis jeg i en fin restaurant tog en cigaret frem og tændte den, vil jeg inden for to minutter være blevet hængt i den nærmeste lygtepæl.

Men oppe fra højttalere i loftet, derimod, flyder det ud med en anden form for forurening: En lind strøm af vrøvl i form af musik, der er blevet tilsjoflet af en rytmeboks eller af en generations befamling af et vidunderligt,

JANNIE MARTINUS SKOV & CHRISTIAN NØRGAARD

ÅBEN HELE PÅSKEN

TINA SONNICHSEN & LONE BØRGEN

www.nickclifford.com • nick@nickclifford.com • Tlf. 63 11 04 77 • Gl. Vejlevej 55 • 8721 Daugård • www.gallericlifford.dk • clifford@gallericlifford.dk • Tlf. 76 74 04 77